

freden som følge af visse landes væbnede indblanding i andre staters indre anliggender, der især truer de lande, der har opnået deres uafhængighed i kamp mod kolonialismen. Forslaget bekræfter alle staters og folkeslags ret til frihed og uafhængighed; alle stater opfordres til i internationale forhold at lade sig lede af princippet om ikke-indblanding, det være sig i økonomisk, politisk eller ideologisk henseende, og til at indstille væbnet og enhver anden form for intervention såvel som handlinger rettet mod bestræbelserne for national uafhængighed.

I et *amerikansk* ændringsforslag til det sovjetiske udkast hedder det bl. a., at selvbestemmelsesprincippet indebærer retten for ethvert land til frit at vælge og forsvare — om fornødent med udenlandsk bistand — sin egen økonomiske, sociale, kulturelle og politiske udvikling uden indblanding udefra. Endvidere fordømmes enhver form for intervention, direkte eller indirekte. Også et *britisk* ændringsforslag var i særlig grad rettet mod subversiv virksomhed.

Endelig ønskede *Pakistan* — med sigte på Kashmir-konflikten — en bestemmelse indføjet, hvorefter alle stater er forpligtede til at løse deres internationale stridigheder på fredelig måde.

18 *latinamerikanske* stater fremlagde deres eget forslag. Der henvises heri til den formulering, ikke-interventionsprincippet har fået i art. 15 i OASs pagt, og enhver form for subversiv virksomhed, både direkte og indirekte, blev fordømt. Endvidere fremhævedes det, at de forholdsregler, som internationale organisationer — understøttet også regionale — træffer til fredens bevarelse, ikke er intervention.

Til dette forslag fremsatte *Indien* ændringer, der ved henvisning til de på uforpligtede landes konferencer vedtagne deklamationer om ikke-indblanding skulle give det latinamerikanske udkast et bredere sigte. Endvidere fremholdtes særlig selvbestemmelsesretten for kolonibefolkninger i medfør af resolutionerne 1514 (XV) (kolonideklARATIONEN) og 1541 (XV) (retningslinjer for opnåelse af fuldt selvstyre).

Endelig forelagde *UAR* med 23 andre *africanske* og *arabiske* lande samt *Jugoslavien* og *Indien* som medforslagsstillere et tredje udkast med anti-kolonialistisk ten-

dens, hvori det bl. a. fremhæves, at kolonialisme, apartheid-politik og racediskrimination er i strid med ikke-indblandingsprincippet; det samme gælder magtanvendelse, hvorved folkeslag fordrives fra deres hjemstavn og berøves deres nationale identitet (Palæstina-flygtningene og befolkningen i Kashmir).

Der blev under debatten fremsat flere forslag om nedsættelse af udvalg, der enten under 20. samling eller til 21. samling skulle søge at samarbejde de forskellige resolutionsudkast. Fra *canadisk* side foreslog man, at udkastene blev henvist til det under 6. udvalg nedsatte særudvalg om fredelige forbindelser mellem staterne (jvf. dagsordenens punkt 90), som i forvejen beskæftigede sig med beslægtede problemer. På *sovjetisk* hold satte man sig herimod, og først mod debattens afslutning kunne der nedsættes et snævert, uformelt arbejdsudvalg bestående af Mexico, Peru, Mali og Irak, som i løbet af nogle dage skulle søge at finde en fællesnævner.

Den 20. december kunne 57 afro-asiatiske og latinamerikanske stater fremlægge et *kompromisforslag* til en deklARATION, hvori det bl. a. fastslås, at

1. ingen stat har ret til under noget påskud at intervenere hverken direkte eller indirekte i nogen anden stats indre eller ydre anliggender. Følgelig fordømmes væbnet såvel som alle andre former for indblanding eller trusler herom rettet mod en stat eller mod dens politiske, økonomiske og kulturelle institutioner („elements“);

2. ingen stat må iværksætte eller opmuntre til iværksættelse af økonomiske, politiske eller alle andre tvangsforholdsregler over for en anden stat for at få denne til at opgive udøvelsen af sine suveræne rettigheder eller for at sikre sig fordele. Endvidere må ingen stat organisere, bistå, instigere, finansiere, ophidse til eller tåle subversiv terror- eller væbnet aktivitet med det formål at vælte en anden stats regering med vold eller blande sig i en intern strid i en anden stat;

3. brug af magt med henblik på at berøve folkeslag deres nationale identitet er en krænkelse af deres umistelige rettigheder og af princippet om ikke-indblanding;